

Registr svahových nestabilit - sesuvy, skalní řízení, eroze aj. v informačním systému ČGS

Z. Krejčí¹, V. Ambrozek¹, P. Kycp², M. Palecek¹, O. Moravcová², J. Šikula¹

¹ Česká geologická služba – pobočka Brno; Letnerova 22, 658 69 Brno; zuzana.krejci@geology.cz

² Česká geologická služba; Klárov 3, 118 21 Praha 1; olga.moravcova@geology.cz

Nestabilita svahů je jev, na který se s rozvojem poznání přírodních procesů stále více soustřeďuje celosvětová pozornost. Tento jev může významně ohrozit lidské životy, zdraví i majetek. Mezi laickou veřejností je obecně pro různorodé nestability svahů a jejich projevy používán termín „sesuv“, který je však pouze jednou z mnoha výsledných forem svahových pohybů. Podle mechanismu pohybu a jeho rychlosti rozlišujeme 4 základní skupiny svahových pohybů - nestabilit: ploužení, sesouvání, stékání a řízení (Němčok et al. 1974).

Svahové pohyby vznikají při porušení stability svahu působením zemské tíže. Jejich vznik a vývoj je podmíněn místními přírodními poměry (sklon svahu, geologické poměry, klimatické podmínky atd.) a případně lidskou činností (změny reliéfu krajiny, změny vodního hospodářství atd.).

Data a informace týkající se svahových nestabilit byly dlouhodobě shromažďovány v tzv. Registru sesuvů v ČGS–Geofondu (od 50. let minulého století). Sběr detailních dat a sledování změn v terénu dlouhodobě zajišťuje ČGS v rámci mnoha projektů, které se zabývaly a zabývají mapováním svahových nestabilit v měřítku 1 : 10 000 (od konce 90. let

minulého století). Tyto dva nejvýznamnější datové zdroje byly od počátku roku 2011 sloučeny a přešly do gesce ČGS.

ČGS buduje rozsáhlý informační systém – Registr svahových nestabilit (dále jen RSN), který je komplexním úložištěm dat a informací o tomto přírodním fenoménu. RSN obsahuje část dokumentační (terénní dokumentace – pasport ke každému objektu), archivní (archiv zpráv a posudků) a konečně část mapovou (prostorové znázornění v mapě). Tyto části systému jsou spolu vzájemně propojeny a data a informace jsou veřejnosti zpřístupňovány několika způsoby: formou tištěných map, formou mapových služeb a komplexních databázových výstupů (www aplikace) a rovněž formou tzv. georeportů – forma automaticky generované zprávy vytvořené pro uživatele v jím určeném zájmovém území prostřednictvím aplikace přístupné pomocí internetu.

V rámci přednášky bychom chtěli seznámit odbornou i laickou veřejnost s komplexním obsahem informačního systému RSN, jeho vazbami na mezinárodní systémy (INSPIRE) a nejnovějšími možnostmi získání informací z RSN (např. prostřednictvím Portálu geohazardů).

Literatura:

Nemčok, A. - Pašek, J. - Rybář, J. (1974): Dělení svahových pohybů. – Sborník Geol. věd., č. 11, s. 77-97. Praha.
www.geology.cz/geohazardy,
www.geology.cz/georeporty,
www.geology.cz/nestabilitaterenu